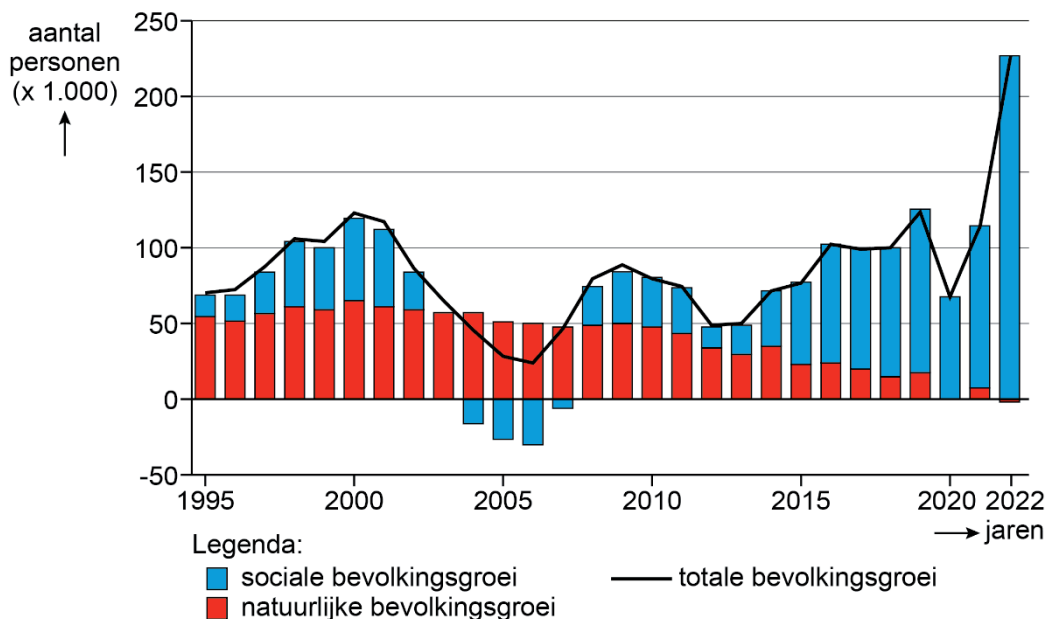


bron 25

Bevolkingsgroei in Nederland tussen 1995 en 2022



- 1p 31 Bekijk bron 25.
- In bron 25 staat de bevolkingsgroei in Nederland weergegeven. Wat is juist?
- A Het totale inwonertal van Nederland neemt sinds 2015 vooral af door een dalend geboorteoverschot.
 - B Het migratiesaldo was in 2022 kleiner dan het geboorteoverschot.
 - C In het jaar 2020 was nauwelijks sprake van geboorte en sterfte in Nederland.
 - D Nederland kende tussen 1995 en 2022 elk jaar een bevolkingsgroei.

bron 26

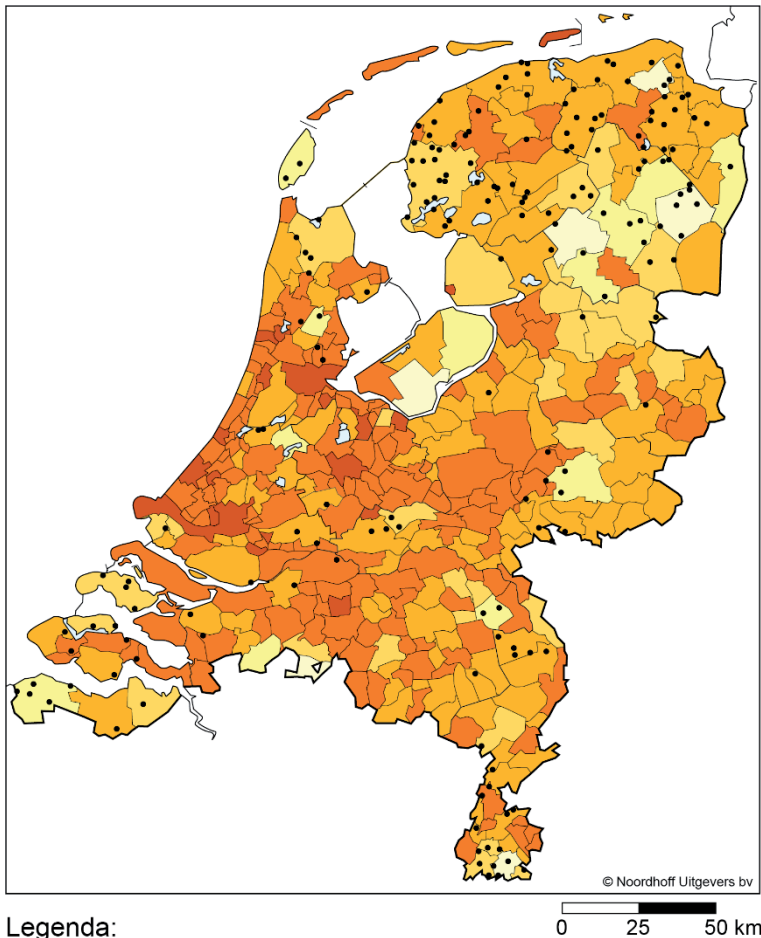
Nederlandse immigratie in 2022

Met name de situatie in Oekraïne draagt in 2022 bij aan een flinke toename van de immigratie. Oekraïners zijn de grootste groep nieuwkomers. Op nummer twee tot en met vijf staan Syrië, Turkije, India en Polen.

- 2p 32 Lees bron 26.
- Elke migrant heeft een motief om te migreren.
- Noem het gezamenlijk motief van de meeste migranten uit Oekraïne en Syrië.
 - Noem het gezamenlijk motief van de meeste migranten uit Polen en India.

bron 27

Nederland, onderwijs



Legenda:

gemiddelde afstand in kilometers tot de dichtstbijzijnde school
op 1 januari 2020, per gemeente

minder dan 0,6	0,8 - 1,0	1,2 - 1,4
0,6 - 0,8	1,0 - 1,2	1,4 of meer

Nederland gemiddeld: 0,7

- dorp waar na 1996 de laatste (basis)school gesloten is

1p 33 Bekijk bron 27.

In sommige Nederlandse regio's werden meer scholen gesloten dan in andere Nederlandse regio's.

→ Beredeneer waarom in sommige Nederlandse regio's meer scholen moesten sluiten dan in andere Nederlandse regio's.

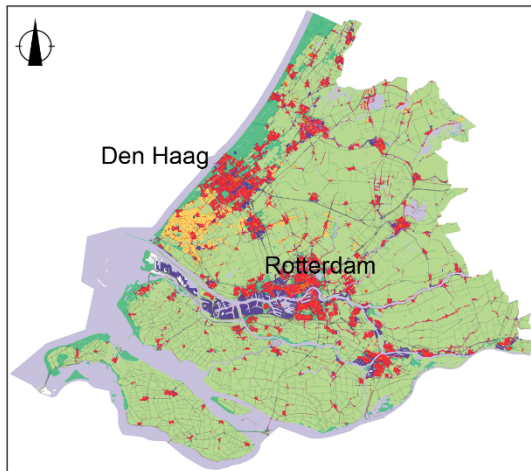
Doe het zo:

- Kies eerst of de scholen in vooral **groei**regio's of in **krimp**regio's gesloten werden.
- Geef daarna een demografische reden waarom de scholen moesten sluiten.

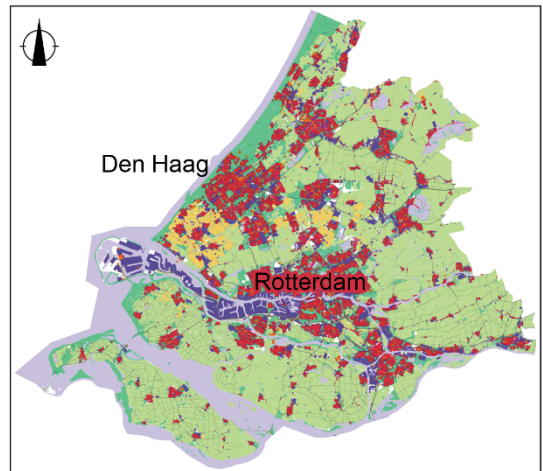
bron 28

De provincie Zuid-Holland in 1970 en 2020

1970



2020



Legenda:

wonen

werken

voorzieningen

mobiliteit

groen en recreatie

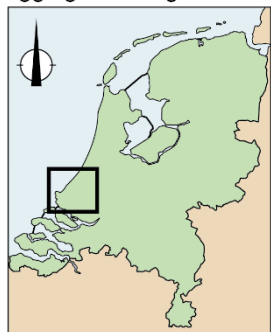
kassen

agricultuur

water

bouwterrein, overige

ligging kaartfragment



1p **34** Bekijk bron 28.

Naar aanleiding van bron 28 worden drie beschrijvingen gegeven.

Beschrijving 1: sinds 1970 is het aantal inwoners van Den Haag flink toegenomen, tegenwoordig zijn dat ongeveer 560.000 inwoners. Het grootste deel van de groei wordt veroorzaakt door migratie.

Beschrijving 2: door de enorme uitbreiding van Den Haag, is de stad vastgegroeid aan omliggende dorpen, zoals Voorburg, Rijswijk, Leidschendam en Scheveningen.

Beschrijving 3: veel inwoners van Den Haag verlaten de binnenstad en vestigen zich in een buitenwijk of zelfs buiten de stad. De huizen voldoen er beter aan de woonwensen.

Welke combinatie van begrippen en beschrijvingen is juist?

	agglomeratievorming	suburbanisatie	urbanisatie
A	beschrijving 1	beschrijving 2	beschrijving 3
B	beschrijving 1	beschrijving 3	beschrijving 2
C	beschrijving 2	beschrijving 1	beschrijving 3
D	beschrijving 2	beschrijving 3	beschrijving 1
E	beschrijving 3	beschrijving 1	beschrijving 2
F	beschrijving 3	beschrijving 2	beschrijving 1

1p **35** Bekijk bron 28.

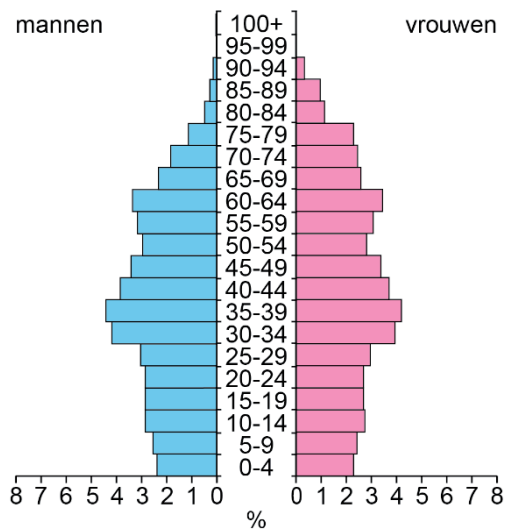
De afstand van het centrum van Den Haag naar het centrum van Rotterdam is ongeveer 26 kilometer over de weg. De afstand is sinds het jaar 1970 nauwelijks veranderd. Tegenwoordig is er meer infrastructuur en zijn er snellere vervoersmiddelen om de reis tussen beide steden te maken. Toch kun je over de afstand tegenwoordig net zolang doen als in 1970.

→ Geef een argument waarom de reistijd over de weg tegenwoordig net zolang kan duren als in 1970.

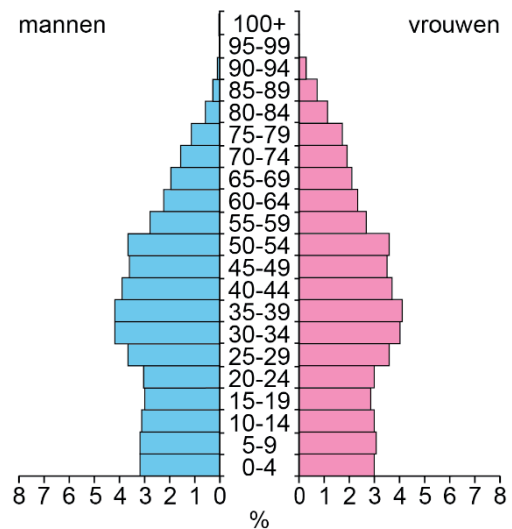
bron 29

Vier bevolkingsdiagrammen van Duitsland en Nederland in 2000 en 2022

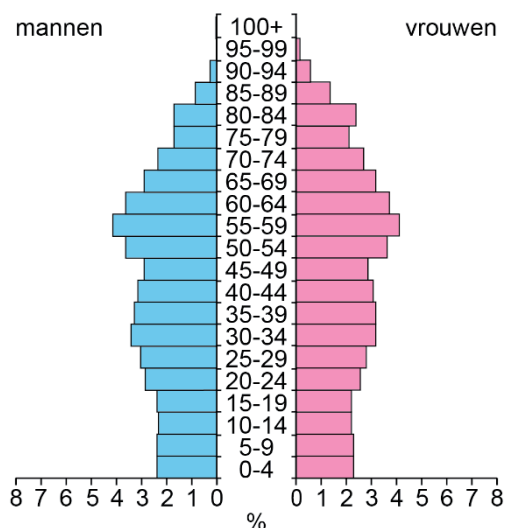
Duitsland, 2000



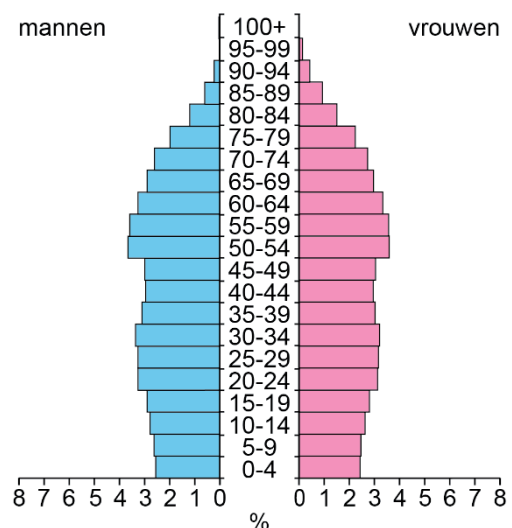
Nederland, 2000



Duitsland, 2022



Nederland, 2022



2p 36 Bekijk bron 29.

Naar aanleiding van bron 29 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: de groep 35-39 jaar in het jaar 2000 vind je in het jaar 2022 terug in de groepen 55-59 jaar en 60-64 jaar.

Uitspraak 2: in 2022 is het absolute aantal inwoners ouder dan 65 jaar in Nederland groter dan in Duitsland.

Uitspraak 3: in Nederland was het proces van ontgroening in de periode 2000 tot en met 2022 sterker dan in Duitsland.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

1p **37** Bekijk bron 29.

De Duitse overheid wil sinds 2022 elk jaar 400.000 geschoolde migranten naar Duitsland laten komen.

→ Geef een demografisch argument waarom de Duitse overheid de arbeidsmigranten naar Duitsland wil laten komen.

Bron 30

'Ophogen' van flatgebouwen in Berlijn

De Duitse hoofdstad Berlijn heeft een groot tekort aan woningen. De stad heeft niet genoeg ruimte om extra gebouwen neer te zetten. Om creatief met ruimte om te gaan, is besloten om als dat mogelijk is, nieuwe etages boven op bestaande gebouwen te bouwen.

een 'opgehoogd' flatgebouw in Berlijn



- 1p 38 Lees en bekijk bron 30.
In verschillende Berlijnse wijken worden flatgebouwen opgehoogd. Het ophogen van flatgebouwen heeft gevolgen voor de rest van de wijk. Wat is juist?

	bevolkingsdichtheid van de wijk	aanbod van voorzieningen
A	neemt af	stijgt en meer verschillende
B	neemt af	stijgt maar minder verschillende
C	neemt toe	stijgt en meer verschillende
D	neemt toe	stijgt maar minder verschillende

- 1p 39 Lees en bekijk bron 30.
Het ophogen van bestaande flatgebouwen heeft invloed op de leefbaarheid van de wijken in Berlijn.
→ Geef aan waarom de leefbaarheid in een Berlijnse wijk met opgehoogde flatgebouwen kan afnemen.

bron 31

Tekst met keuzemogelijkheden

Fragment uit een krantenartikel van 17 januari 2023

Voor het eerst sinds 1961 geeft de Chinese overheid officieel toe dat de Chinese bevolking krimpt. De krimp komt door de bevolkingspolitiek in China. Tussen 1980 en 2015 gold in China een ... **1** ... (eenkindregel / tweekindregel). De huidige daling van het bevolkingsaantal wijten experts aan de hoge kosten voor ... **2** ... (scholing / pensioen). In 2022 werden per duizend inwoners 6,77 baby's geboren en stierven er 7,37 mensen per duizend inwoners. Daardoor was er sprake van een ... **3** ... (geboorteoverschot / sterfteoverschot).

2p **40** Lees bron 31.

In bron 31 staat achter de cijfers 1, 2 en 3 een keuzemogelijkheid.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 32

Verdeling van de Chinese bevolking over stad en platteland

jaar	totale bevolking in miljoenen	% stedelijke bevolking	% landelijke bevolking
1980	987,1	19,4	80,6
1985	1.058,5	23,7	76,3
1990	1.143,3	26,4	73,6
1995	1.211,2	29,0	71,0
2000	1.267,4	36,2	63,8
2005	1.307,6	43,0	57,0
2010	1.340,9	49,9	50,1
2015	1.383,3	57,3	42,7
2020	1.412,1	63,9	36,1

2p 41 Bekijk bron 32.

Naar aanleiding van bron 32 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: sinds het jaar 2000 woont meer dan de helft van de Chinese bevolking in de stad.

Uitspraak 2: de meeste steden in China groeien door binnenlandse migranten, waarvan de meeste om economische redenen naar de stad trekken.

Uitspraak 3: het gemiddelde inkomen is in de stad hoger dan op het platteland, door de trek naar de stad zijn meer Chinezen welvarender geworden.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 33

Het herziene hukou-systeem

In veel Chinese steden leven inwoners zonder de juiste stadshukou. Vaak worden deze inwoners behandeld als tweederangsburgers. Sinds 2014 probeert de Chinese regering de positie van inwoners zonder de juiste hukou te verbeteren. In kleinere steden (minder dan een miljoen inwoners) is een stadshukou makkelijker te krijgen. In grote steden (meer dan een miljoen inwoners) wordt alleen succesvolle inwoners een stadshukou aangeboden.

1p

42 Lees bron 33.

Steden met minder dan een miljoen inwoners bieden minder kans op een baan met een hoger inkomen dan steden met meer dan een miljoen inwoners. Toch zijn stadshukou's voor steden met minder dan een miljoen inwoners erg gewild.

→ Geef een reden waarom Chinezen toch liever een stadshukou voor steden met minder dan een miljoen inwoners willen hebben dan een plattelandshukou.

bron 34

'Hutongs' en moderne woonwijken in Beijing



1p

43 Bekijk bron 34.

In de Chinese hoofdstad Beijing zijn de meeste hutongs gesloopt en vervangen door moderne flatgebouwen. De Chinese overheid probeert tegenwoordig de overgebleven hutongs te beschermen.

→ Geef een reden waarom de overgebleven hutongs tegenwoordig worden beschermd tegen sloop.

bron 35

Guangzhou, megastad in de Parelrivierdelta

Guangzhou is een megastad in de Parelrivierdelta. In 1984 werd een van de eerste speciale economische zones van China geopend in de buurt van Guangzhou. Sindsdien is de stad fors uitgebreid en is het inwonertal toegenomen. Het landschap in en rondom Guangzhou veranderde sterk van uiterlijk. Bovendien was er steeds vaker wateroverlast en daalde de biodiversiteit. Het Guangzhou Ecological Belt Master Plan heeft als doel natuur en biodiversiteit in Guangzhou te herstellen/verbeteren. In Guangzhou worden bijvoorbeeld natuurlijke rivieroeveren aangelegd en komen onbewoonde eilanden voor vogels.

impressie van het Guangzhou Ecological Belt Master Plan



Legenda:

(K) onbewoond eiland met vegetatie (L) aanleg natuurlijke rivieroever

- 1p **44** Bekijk en lees bron 35.
In Guangzhou werd een van de eerste speciale economische zones geopend. Daar konden buitenlandse bedrijven zich vestigen om goederen te produceren voor het buitenland.
→ Geef een kenmerk van de ligging van Guangzhou waarom juist daar een speciale economische zone geopend werd.
- 1p **45** Bekijk en lees bron 35.
Sinds 1984 is het gebied waar nu Guangzhou ligt sterk verstedelijkt. Zo is het bebouwde oppervlak fors uitgebreid.
→ Geef nog een andere verandering in het bebouwde oppervlak van Guangzhou die bijdraagt aan een grotere mate van stedelijkheid.
- 1p **46** Bekijk en lees bron 35.
Het Guangzhou Ecological Belt Master Plan is gericht op het verbeteren van natuur en biodiversiteit. Het plan heeft ook invloed op de leefbaarheid van Guangzhou.
→ Geef een kenmerk van het Ecological Belt Master Plan waardoor de leefbaarheid kan toenemen.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.